

МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН САРЫН МЭДЭЭ

2024 оны 06 дугаар сар

АГУУЛГА:

1. ДНБ
2. Гадаад худалдаа
3. Түүхий эдийн үнийн хандлага
4. УУ-н бүтээгдэхүүний биржийн арилжаа
5. Төлбөрийн тэнцэл, валютын нөөц
6. Инфляц
7. Төсөв
8. Мөнгө, санхүү
9. Хөдөлмөр
10. Гадаад эдийн засаг – ОХУ, БНХАУ

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ГОЛЛОХ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ДНБ-ий өсөлт

(2024 оны 1 дүгээр улирал)

7.8 хувь

Валютын нөөц

(2024 оны 6 дугаар сар)

4,839 сая \$

Инфляц

(2024 оны 6 дугаар сар)

5.1 хувь

Төсвийн тэнцэл

(2024 оны 6 дугаар сар)

1.3 их наяд ₮

Экспорт

(2024 оны 6 дугаар сар)

7,886 сая \$

Импорт

(2024 оны 6 дугаар сар)

5,378 сая \$

ГШХО

(2024 оны 1 дүгээр улирал)

885 сая \$

Зээлийн хүү

(2024 оны 5 дугаар сар)

16.9 хувь

Ажилчдын тоо

(2024 оны 1 дүгээр улирал)

1.3 сая

*1 улирлын байдлаар ажиллах хүчний оралцооны түвшин 60 хувь байна.

Бодит цалингийн өсөлт

(2023 оны 4 дүгээр улирал)

16.4 хувь

Үйл ажиллагаа явуулж буй ААНБ

(2024 оны 2 дугаар улирал)

99.1 мянга

*Худалдаа, үйлчилгээ, барилга, боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарууд давамгайлж байна.

Өрхийн бодит орлогын өсөлт

(2024 оны 1 дүгээр улирал)

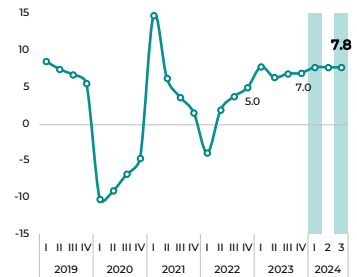
19.8 хувь

2024 оны эхний улиралд эдийн засгийн өсөлт 7.8 хувь байсан бол эхний 4 сарын байдлаар 6.1 хувь байна. Эдийн засгийн өсөлтөд хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарын үйлдвэрлэл эерэг нөлөө үзүүлсэн хэвээр байна. Өмнөх оны өндөр суурийн нөлөөгөөр уул уурхайн салбарын оролцоо багасаж, үйлчилгээний салбар эдийн засгийн өсөлтийг тэтгэж байна.

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨСӨЛТ

(бодит ДНБ-ий хуримтлагдсан өсөлт, хувь)

Тайлбар: 2024.3 сарын туршилт тооцоо

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨСӨЛТ

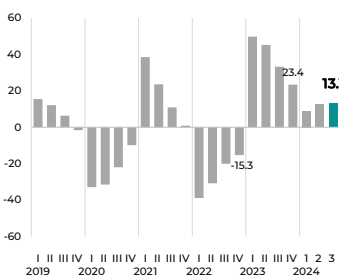
(2024 оны 1 дүгээр улирал)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

УУЛ УУРХАЙ

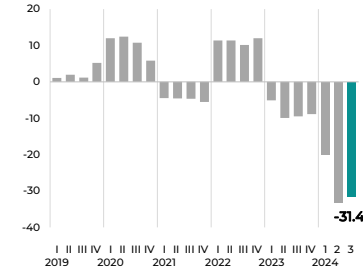
(бодит ДНБ-ий хуримтлагдсан өсөлт, хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

(бодит ДНБ-ий хуримтлагдсан өсөлт, хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

- Бодит ДНБ 2024 оны эхний улиралд **7.8 хувиар өслөө.**
- Анхдагч салбар: Уул уурхайн салбар 13.1 хувиар тэлж өсөлтийн 1.9 хувийг, ХАА-н салбар 31.4 хувиар буурч өсөлтийг -1.3 хувиар хязгаарлалаа.
- Хоёрдогч салбар /боловсруулах, барилга, цахилгаан, усан хангамж/-ын үйлдвэрлэл 8.5 хувиар өсөж өсөлтийн 0.9 нэгж хувийг;
- Үйлчилгээний салбар /худалдаа, тээвэр, үйлчилгээний бусад/ 7.7 хувиар өсөж өсөлтийн 4.1 хувийг ;
- Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар 13.1 хувиар өсөж өсөлтийн 2.1 хувийг бүрдүүлсэн байна.

- Үйлчилгээний салбар болон цэвэр татварын орлого нэмэгдсэнээр өсөлтийн дийлэнхийг бүрдүүлж байна. Мөн боловсруулах, барилгын салбарын үйлдвэрлэл өсөлттэй байв.
- Харин том малын зүй бус хоргодол нэмэгдэж, хөдөө аж ахуйн салбар агшив.

- Уул уурхайн салбар 2024 оны эхний улиралд 13.1 хувиар тэллээ.
- Газрын тос, молибдений баяжмал, алтын олборлолтоос бусад уул уурхайн бүтээгдэхүүнүүдийн олборлолт нэмэгдсэнээр уул уурхайн салбарын үйлдвэрлэлд эергээр нөлөөллөө.

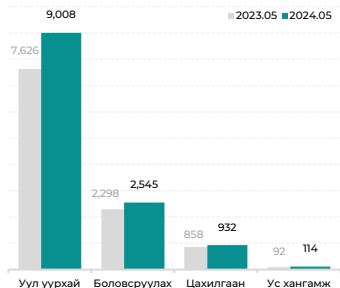
- ХАА-н салбар 2024 оны эхний 3 сард 31.4 хувиар агшлаа.
- Том малын зүй бус хоргодол 2024 оны 1 дүгээр улиралд 6.3 сая толгойд хүрч өмнөх оны мөн үеэс 5.4 сая толгой малаар нэмэгдлээ. Энэ нь оны эхний нийт малын 9.8 хувийг эзэлснээр хөдөө аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэл жил дараалан буурч байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2024 оны эхний 5 сарын байдлаар 16 хувиар өсөв. Нүүрс, зэсийн баяжмал, төмрийн хүдрийн олборлолт уул уурхайн салбарын үйлдвэрлэлд эергээр нөлөөлж байгаа бол хөнгөн болон хүнд үйлдвэрлэл боловсруулах салбарын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлж байна.

НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

(тэрбум төгрөг)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

- Аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 2024 оны эхний 5 сарын байдлаар 12.6 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 1.7 их наяд буюу 16 хувиар өслөө.
- Нүүрс, төмрийн хүдэр, зэсийн баяжмалын үйлдвэрлэл нэмэгдэж, уул уурхайн салбарын үйлдвэрлэл нэрлэсэн дүнгээр 18 хувиар нэмэгдээд байна.
- Хөнгөн болон хүнд үйлдвэрлэл нэмэгдэж, боловсруулах салбарын үйлдвэрлэл 11 хувиар өслөө.

БОДИТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

(өсөлтийн хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо, тооцоолол

- Тус салбарын бодит үйлдвэрлэл (үйлдвэрлэгчийн индексээр засварласан) 2024 оны эхний 5 сарын байдлаар өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 10.8 хувиар өсөөд байна. Үүнд:
- Салбарын дийлэнхийг эзэлдэг уул уурхайн салбарын үйлдвэрлэл 16.4 хувиар өсөж, бодит өсөлтийн 10.0 нэгж хувийг бүрдүүлэв.
- Харин боловсруулах, цахилгаан, усан хангамжийн салбаруудын үйлдвэрлэл өмнөх оны мөн үеэс тус тус 2.4 хувь, 0.7 хувь, 13.5 хувиар өссөн байна.

УУЛ УУРХАЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

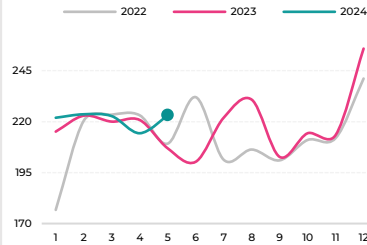
(голлох бүтээгдэхүүнээр)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

- Нүүрс олборлолт 2024 оны эхний 5 сард 39 сая тоннд хүрч өмнөх оны мөн үеэс 30 хувиар нэмэгдээд байна.
- Төмрийн хүдэр, баяжмал олборлолт өмнөх оны мөн үеэс сэргэж 59 хувиар өсөв.
- Зэсийн баяжмал үйлдвэрлэл 5 хувиар өсөж 612 мянган тоннд хүрсэн байна.
- Харин алт болон газрын тос олборлолт өмнөх оны мөн үеийн үйлдвэрлэлийн түвшнээс буурсан хэвээр байна.

ҮЙЛДВЭРЛЭГЧИЙН ҮНИЙН ИНДЕКС (2015=100)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

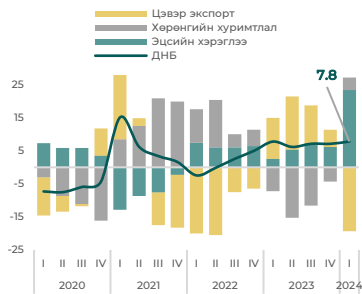
- Үйлдвэрлэгчийн үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 7.8 хувиар, цар тахлын өмнөх үеэс 71.9 хувиар өслөө. Үнийн индексийг бүрэлдэхүүнээр харвал:
- Үнэ өссөн:**
  - Хүнсний бүтээгдэхүүн 12.5 хувиар,
  - Ундаа, согтууруулах ундаа 11.4 хувиар,
  - Нэхмэлийн үйлдвэрлэлийнх 9.5 хувиар тус тус өссөн бол
- Үнэ буурсан:**
  - Арьс, арьсан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийнх 1.9 хувиар,
  - Цахилгаан тоног төхөөрөмжийн үйлдвэрлэлийнх 2.8 хувиар тус тус буураа.

Дотоод эрэлт идэвхжиж, эдийн засгийн өсөлт эрчимжив.

ДНБ ӨСӨЛТИЙН БҮТЭЦ

(жилийн өсөлтийн хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

ТӨРИЙН БОЛОН ӨРХИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ӨСӨЛТ

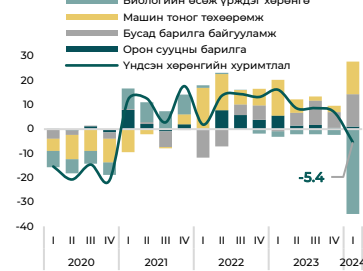
(жилийн өсөлтийн хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

ХӨРӨНГИЙН ХУРИМТЛАЛЫН БҮТЭЦ

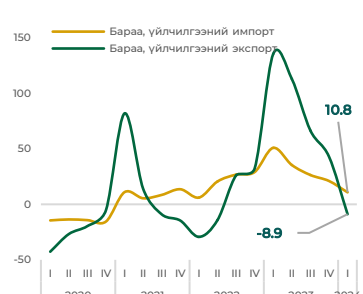
(жилийн өсөлтийн хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

ЭКСПОРТ, ИМПОРТЫН ӨСӨЛТ

(жилийн өсөлтийн хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний статистикийн хороо

- Эрэлтээс тооцсон ДНБ 2024 оны эхний улиралд 7.8 хувиар өслөө.
- Өсөлтөд эцсийн хэрэглээ 23.4 нэгж хувийн, хөрөнгийн хуримтлал 3.8 нэгж хувийн тус тус зэрэг нөлөө, цэвэр экспорт 19.4 нэгж хувийн сөрөг нөлөө үзүүлэв.

- Тэтгэвэр, тэтгэмж, төрийн албан хаагчдын цалинг нэмсэнтэй холбоотойгоор төрийн хэрэглээ өмнөх оны мөн үеэс 47.1 хувиар өсөж, нийт эрэлтийг дэмжиж байна.
- Өрхийн бодит орлого 19.8 хувиар сайжирсан нь нийт өрхийн хэрэглээг дэмжиж, өмнөх оны мөн үеэс 20.1 хувиар тэлэв.

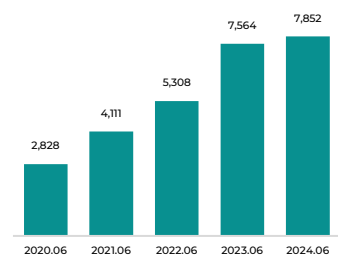
- Үндсэн хөрөнгийн хуримтлал 5.4 хувиар агшлаа.
- Том малын зүй бус хорогдол 6.3 сая толгойд хүрсэн нь эдийн засаг дах үндсэн хөрөнгийн хуримтлал буурахад голлон нөлөөллөө.

- Үйлчилгээний экспортын орлого өмнөх оны мөн үеэс багасаж, нүүрс, зэсийн баяжмалын үнийн бууралтаас шалтгаалан бараа, үйлчилгээний экспорт 2024 оны эхний улиралд өмнөх оны мөн үеэс 8.9 хувиар буурав.
- Бараа, үйлчилгээний импорт өмнөх оны мөн үеэс 10.8 хувиар өсөхөд барааны импорт 24.4 хувиар нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

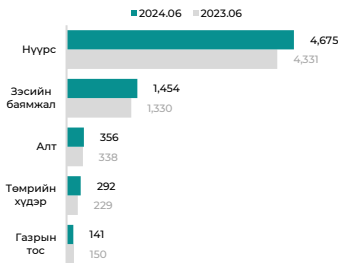
2024 оны эхний 6 сарын байдлаар гадаад худалдааны бараа эргэлт 13,2 тэрбум ам.доллар, тэнцэл 2.5 тэрбум ам долларын ашигтай гарлаа.

ЭКСПОРТ (сая ам.доллар)

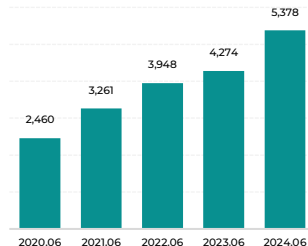
Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

ГОЛЛОХ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЭКСПОРТ (сая ам.доллар)

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

ИМПОРТ (сая ам.доллар)

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

ГОЛЛОХ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ИМПОРТ (сая ам.доллар)

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

- Экспорт 2024 оны эхний 6 сард 7,852 сая ам.долларт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 4 хувиар өслөө.
- Нийт экспортын 95 хувийг уул уурхай бүтээгдэхүүн, тэр дундаа нүүрсний экспорт дангаараа 60 хувийг бүрдүүлж байна.

- Нүүрсний экспортын орлого 4,675 сая ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 7.4 хувиар өслөө.
- Зэсийн баямалын экспортын орлого 1,454 сая ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 8.6 хувиар өслөө.
- Алтны экспортын орлого 356 сая ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 5.2 хувиар өслөө.
- Төмрийн хүдрийн экспортын орлого 292 сая ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 21.6 хувиар өслөө.

- 2024 оны эхний 6 сард импорт 5,378 сая ам.долларт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 21 хувиар өссөн байна.
- Нийт импортын 19.1 хувийг тоног төхөөрөмж, 18.8 хувийг нефть, 8.7 хувийг автомашин эзэлж байна.

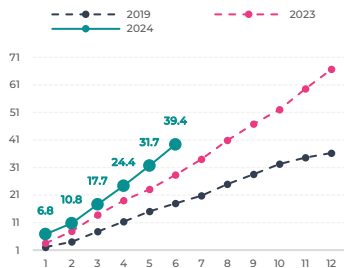
- Тоног төхөөрөмжийн импорт 1,024 сая ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 42.3 хувиар өслөө.
- Нефтийн бүтээгдэхүүний импорт 959 сая ам.долларт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 23.9 хувиар өслөө.
- Суудлын автомашины импорт 456 сая ам.долларт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 40.9 хувиар өслөө.

2024 оны эхний 6 сарын байдлаар уул уурхайн бүтээгдэхүүн нийт экспортын 95 хувийг, тэр дундаа нүүрс болон зэсийн баяжмал дангаараа 80 хувийг бүрдүүллээ.

НҮҮРС

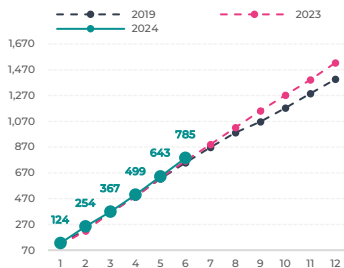
(сая тонн)

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

ЗЭСИЙН БАЯМЖАЛ

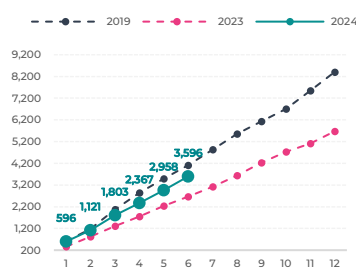
(тонн)

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

ТӨМРИЙН ХҮДЭР

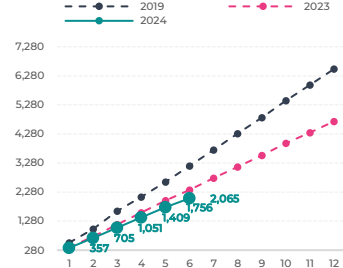
(мян. тонн)

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

ГАЗРЫН ТОС

(мян. баррель,)

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

- Нүүрсний экспорт 2024 эхний 6 сард 39.4 сая тоннд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 28 хувиар өслөө.
- Гашуунсхайт боомтоор 20.3 сая тонн, Шивээхүрэн боомтоор 11.8 сая тонн, Ханги боомтоор 1.8 сая тонн, бусад боомтуудаар 5.5 сая тонн нүүрс тус тус экспортолсон байна.

- Зэсийн баяжмалын экспорт 2024 эхний 6 сард 782 мянган тоннд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 2.7 хувиар өслөө.
- Гашуунсхайт (Оюу-Толгой) боомтоор 487 мянган тонн, Замын-Үүд (Эрдэнэт) боомтоор 298 мянган тонн зэсийн баяжмал тус тус экспортолсон байна.

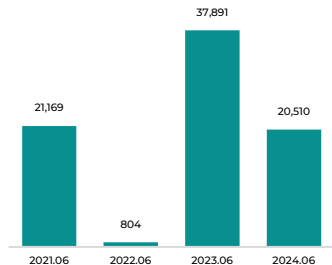
- Төмрийн хүдрийн экспорт 2024 эхний 6 сард 3,596 мянган тоннд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 25.4 хувиар өслөө.
- Замын-Үүд боомтоор 3,233 мянган тонн, Бургастай боомтоор 322 мянган тонн, бусад боомтуудаар 41 мянган тонн төмрийн хүдэр тус тус экспортолсон байна.

- Газрын тосны экспорт 2024 оны эхний 6 сард 2,065 мянган баррельд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 14.1 хувиар буурлаа.
- Баянхошуу боомтоор 1,894 мянган баррель, Замын-Үүд боомтоор 171 мянган баррель газрын тос тус тус экспортолсон байна.

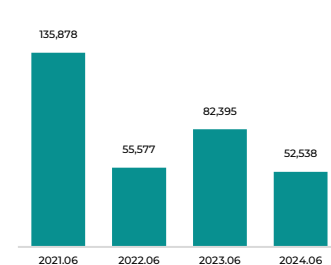
2024 оны эхний 6 сарын байдлаар сарын голлох хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний экспорт өмнөх оны мөн үеэс буурлаа.

МАЛЫН МАХ (тонн)

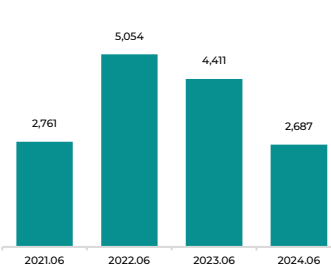
Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

АРЬС ШИР (мянган дм квадрат)

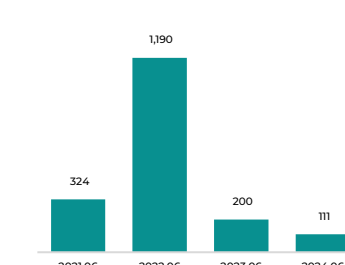
Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

НООЛУУР (тонн)

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

НООС (тонн)

Эх сурвалж: Гаалийн ерөнхий газар

- Малын махны экспорт 2024 оны эхний 6 сард 20,510 тоннд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 52 хувиар буурлаа.
- Тэр дундаа боловсруулсан махны экспорт өмнөх оны мөн үеэс 3 дахин багасаж 6,615 мянган тоннд хүрлээ.

- Боловсруулсан арьс ширний экспорт 2024 оны эхний 6 сард 52,538 мянган дм квадратад хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 31 хувиар буурлаа.

- Ноолуурын экспорт 2024 оны эхний 6 сард 2,687 тоннд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 9 хувиар өслөө.

- Ноосны экспорт 2024 оны эхний 6 сард 111 тоннд хүрч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 45 хувиар буурлаа.

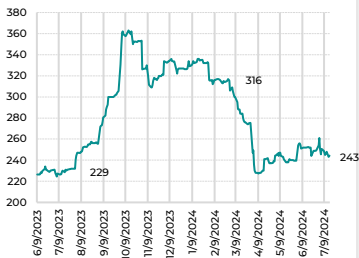

ДЭЛХИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ ДЭЭРХ ТҮҮХИЙ ЭДИЙН ҮНИЙН ХАНДЛАГА

НҮҮРС

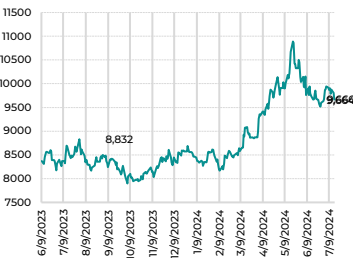
(\$/тонн, Сингапурын бирж дэх Австралийн сайн чанарын коксжих нүүрс)

Эх сурвалж: Блүүмберг

ЗЭС

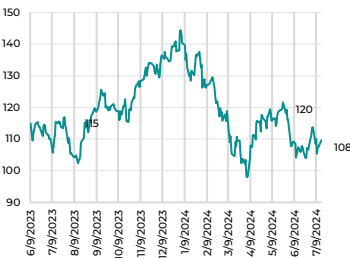
(\$/тонн, Лондоны металлын бирж дэх цэвэр зэс)

Эх сурвалж: Блүүмберг

ТӨМРИЙН БАЯЖМАЛ

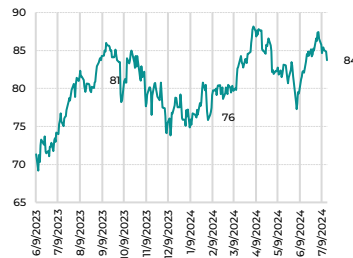
(\$/тонн, Зүүнхойд Хятад дахь 62 хувийн агууламттай төмрийн баяжмал)

Эх сурвалж: Блүүмберг

ГАЗРЫН ТОС

(\$/баррель, Brent)

Эх сурвалж: Блүүмберг

- Сингапурын бирж (SGX) дэх Австралийн сайн чанарын коксжих нүүрсний 2024 оны эхний 6 сарын дундаж үнэ 251 ам.долларт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 9 хувиар өссөн байна.
- Олон улсын шинжээчдийн таамаглалаар 2024 оны дундаж үнэ 250 ам.доллар, 2025 онд 215 ам.долларт хүрэхээр байна.

- Лондоны металлын бирж (LME) дэх цэвэр зэсийн үнэ 2024 оны эхний 6 сарын дундажаар 9,642 ам.доллар болж, өмнөх оны мөн 13 хувиар өссөн байна.
- Олон улсын шинжээчдийн таамаглалаар 2024 оны дундаж үнэ 8,800 ам.доллар, 2025 онд 9,000 ам.долларт хүрэхээр байна.

- Зүүн хойд Хятад дахь төмрийн баяжмалын 2024 оны эхний 4 сарын дундаж үнэ 107 ам.доллар болж, өмнөх оны эцсээс 5 хувиар буурсан байна.
- Олон улсын шинжээчдийн таамаглалаар төмрийн баяжмалын дундаж үнэ 2024 онд 120 ам.доллар, 2025 онд 100 ам.долларт хүрэхээр байна.

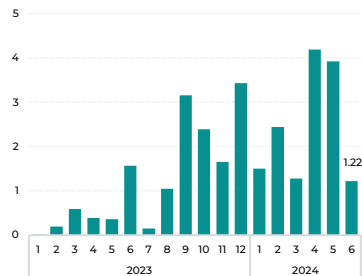
- Бrent газрын тосны 2024 оны эхний 6 сарын дундаж үнэ 82 ам.долларт хүрч өмнөх оны эцсээс 13 хувиар өслөө.
- Олон улсын шинжээчдийн таамаглалаар 2024 оны дундаж үнэ 85 ам.доллар, 2025 оны дундаж үнэ 80 ам.долларт хүрэхээр байна.

2024 оны эхний 5 сарын байдлаар УУББ-ээр нийт 28 сая тонн нүүрс болон 1.5 сая тонн төмрийн хүдэр болон баяжмал, 5.4 мянган тонн зэсийн баяжмалыг арилжаалаад байна.

НҮҮРСНИЙ АРИЛЖАА

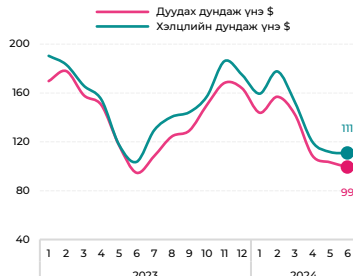
(сая тонн)

Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж

НҮҮРСНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ

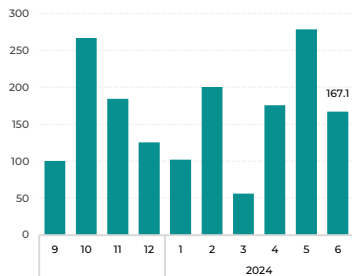
(ам.доллар/тонн)

Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж

ТӨМРИЙН АРИЛЖАА

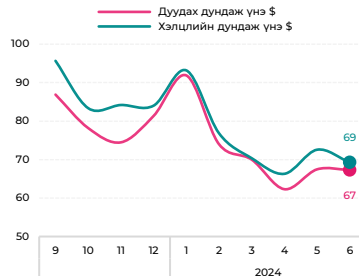
(мянган тонн)

Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж

ТӨМРИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

(ам.доллар/тонн)

Эх сурвалж: Монголын хөрөнгийн бирж

- 2024 оны 6 дугаар сарын байдлаар 2023 оноос хойш нийт 29 сая тонн нүүрс арилжсан.
- 2024 оны 6 дугаар сарын байдлаар 2024 онд 14.5 сая тонн нүүрс арилжиж, 1.8 тэрбум ам.долларын орлого олжээ.
- 2024 оны 6 дугаар сард 3.9 сая тонн нүүрс борлуулсан бол 6 дугаар сард 1.2 сая тонн нүүрс борлууллаа.

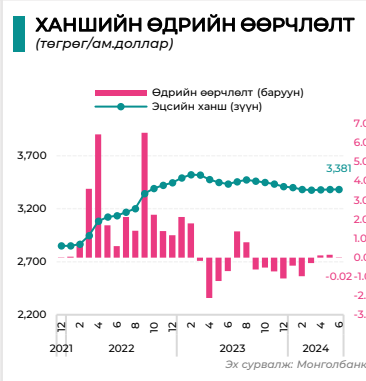
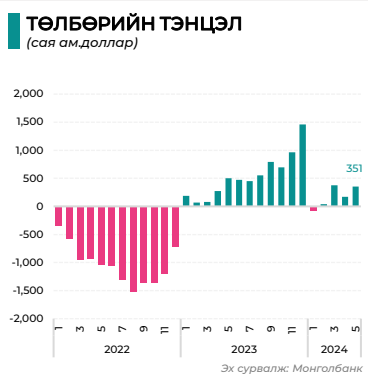
- 6 дугаар сард нүүрсний дуудах дундаж үнэ 111 ам.доллар, хэлцлийн дундаж үнэ 99 ам.доллар байв.
- Нүүрсний төрлөөс хамааран 6 дугаар сард хэлцлийн доод үнэ 52 ам.доллар, дээд үнэ 172 ам.долларт хүрэв.

- 2024 оны 6 дугаар сарын байдлаар 2023 оны 9 дүгээр сараас хойш нийт 1.7 сая тонн төмрийн хүдэр арилжсан.
- 2024 оны 6 дугаар сарын байдлаар 2024 онд 996 мянган тонн төмрийг арилжаалж, 72 сая ам.долларын орлого олжээ.

- Төмрийн хүдэр болон баяжмалын 6 дугаар сарын дуудах дундаж үнэ 67 ам.доллар, хэлцлийн дундаж үнэ 69 ам.доллар болж өсөв.
- Төмрийн төрлөөс хамааран 6 дугаар сард хэлцлийн доод үнэ 56 ам.доллар, дээд үнэ 90 ам.долларт хүрэв.

2024 оны эхний 5 сарын байдлаар төлбөрийн тэнцэл 351 сая ам.долларын ашигтай гарлаа. Харин Монголбанк 2024 оны 6 дугаар сард юанийн своп хэлцлийн төлбөрийг төлсөнтэй холбоотойгоор гадаад валютын улсын нөөц өмнөх сараас 345 сая ам.доллараар буурлаа.

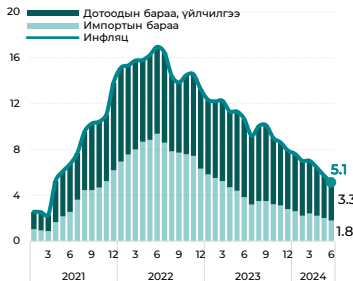

Инфляц 2024 оны 6 дугаар сард 5.1 хувьд хүрлээ. Нийт бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас 0.3 хувиар өссөн байна.

ЖИЛИЙН ИНФЛЯЦ

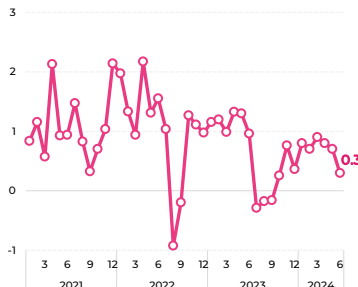
(хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо

САРЫН ИНФЛЯЦ

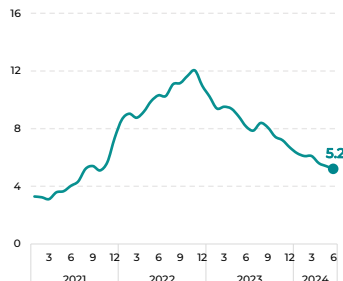
(хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо

СУУРЬ ИНФЛЯЦ

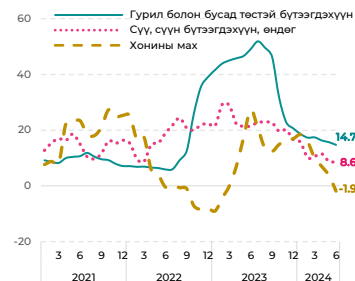
(хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо

ГОЛЛОХ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ИНФЛЯЦ

(хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо

- Инфляц 2024 оны 6 дугаар сард улсын хэмжээнд 5.1 хувьд гарлаа.
- Импортын гаралтай инфляц нийт инфляцын 1.8 нэгж хувь (35.3%)-ийг бүрдүүлж байна.
- Дотоодын бараа, үйлчилгээний үнийн өсөлт нийт инфляцын 3.3 нэгж хувь буюу 64.7 хувийг эзэлж байна.

- 2024 оны 6 дугаар сард нийт бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас 0.3 хувиар өсөв.
- Нийт бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас өсөхөд хүнсний бүлэг 41 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ 14 хувь, бусад бараа, үйлчилгээ 13 хувиар тус тус нөлөөлжээ.
- Сарын инфляцад мах, махан бүтээгдэхүүн 17 хувь, талх, гурил, будаа 3 хувь, хүнсний ногоо 32 хувийг бүрдүүлж байна.

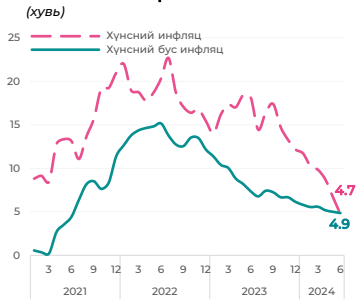
- Суурь инфляц нь нийт инфляцаас хүнс, шатахуун, хатуу түлшний үнийг хасаж тооцсон эрэлтийн гаралтай инфляц юм.
- 2024 оны 6 дугаар сард суурь инфляц 5.2 хувь гарч, нийт инфляцын 3.5 нэгж хувийг бүрдүүлж байна.
- Суурь инфляц сүүлийн 10 сар дараалан буурч байна.

- Мах, сүү, гурил зэрэг голлох бүтээгдэхүүнүүдийн үнийн өсөлт 2024 оны 6 дугаар сард жилийн инфляцын 10 хувийг бүрдүүлж байна.
- Гурил, гурилан бүтээгдэхүүний үнэ өмнөх оны мөн үеэс 14.7 хувиар өсжээ.
- Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, өндөгний үнэ өмнөх оны мөн үеэс 8.6 хувиар өсөв.
- Хонины махны үнэ өмнөх оны мөн үеэс 1.9 хувиар буурлаа.

Олон улсад чингэлэг тээврийн үнэ 5,937 ам.доллар болж өссөн нь импортын инфляцын дарамтыг нэмэгдүүлж байна. Хүнсний үнийн индекс 2024 оны 6 дугаар сард өмнөх оны мөн үеэс 2.1 хувиар буурлаа.

ХҮНСНИЙ БА ХҮНСНИЙ БУС ИНФЛЯЦ (хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо

- Хүнсний инфляц 2024 оны 6 дугаар сард 4.7 хувь болж, нийт инфляцын 1.4 нэгж хувийг бүрдүүлэв.
- Хүнсний бус инфляц 4.9 хувь болж, нийт инфляцын 3.7 нэгж хувийг бүрдүүллээ.

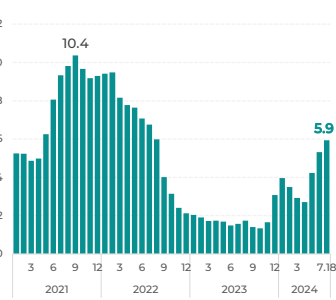
ИМПОРТЫН ИНФЛЯЦ БА ВАЛЮТЫН ХАНШИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ (хувь)

Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо, Монголбанк

- Төгрөгийн амдоллартой харьцах ханш 2024 оны 6 дугаар сард дунджаар 3,381 төгрөг болж, өмнөх сараас өөрчлөгдөөгүй байна.
- Валютын ханш өөрчлөгдөөгүй хэдий ч импортын бараа бүтээгдэхүүний үнэ өмнөх сараас 0.3 хувиар өсжээ.

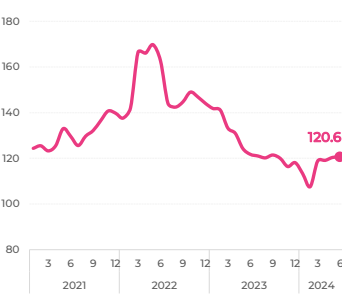
ЧИНГЭЛЭГ ТЭЭВРИЙН ҮНЭ (1000\$/ 40 фут контейнер)

Эх сурвалж: Drewry

- Дэлхийн чингэлэг тээврийн үнэ Улаан тэнгис/Суэцийн сувагт үүсээд буй халдлагаас үүдэн 2024 оны 7 дугаар сарын 18-ны байдлаар 40 фут контейнер 5,937 ам.доллар болж, өмнөх оны мөн үеэс 286 хувиар өссөн байна.
- Энэ нь 2019 оны дундаж үе (цар тахлын өмнөх)-ээс 318 хувиар өндөр үзүүлэлт юм.
- Чингэлэг тээврийн үнэ өсөж байгаа нь нийлүүлэлтийн гаралтай инфляцын дарамтыг нэмэгдүүлж байна.

ХҮНСНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС (хувь)

Эх сурвалж: FAO

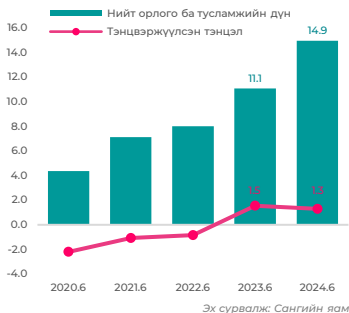
- НҮБ-ийн ХХААБ-аас зарладаг дэлхийн хүнсний үнийн индекс нь хүнсний барааны 5 бүлгийн дундаж үнийн сар бүрийн өөрчлөлтийг харуулдаг.
- 2024 оны 6 дугаар сард хүнсний үнийн индекс 120.6 болж, өмнөх оны мөн үеэс 2.1 хувиар буурчээ.
- Сүүлийн сар дэлхийн зах зээл дээрх ургамлын тос, элсэн чихэр болон сүүн бүтээгдэхүүний үнэ өсөж, үр тарианы үнэ буурсан бөгөөд махны үнэ өөрчлөгдөөгүй байна.

Монгол Улсын нэгдсэн төсөв 2024 оны 6 дугаар сарын байдлаар 1.3 их наяд төгрөгийн ашигтай гарлаа. Төсвийн орлого нэмэгдэхэд аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар өссөн нь голлон нөлөөллөө.

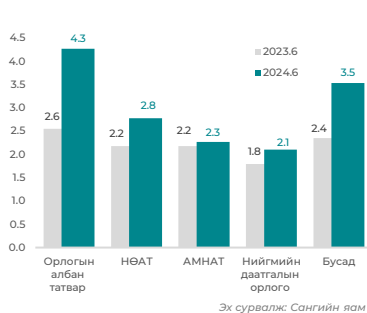
ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ТЭНЦЭЛ

(их наяд төгрөг)

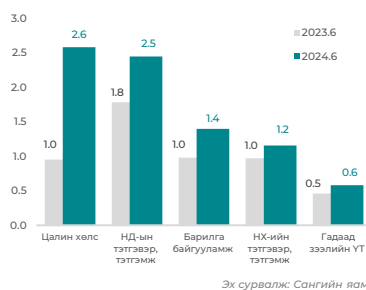
ТӨСВИЙН ОРЛОГО

(орлогын эх үүсвэрээр, их наяд төгрөг)

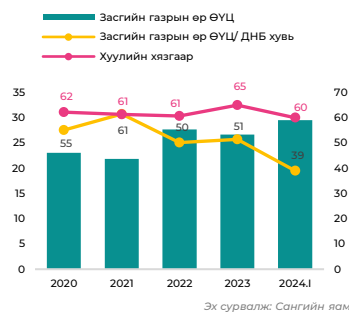
2024 ОНД НЭМЭГДСЭН ГОЛЛОХ ЗАРЛАГУУД

(зарлагын ангиллаар, их наяд төгрөг)

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ӨР (ӨҮЦ)

(их наяд төгрөг, ДНБ-д эзлэх хувь)

- Нэгдсэн төсөв 2024 оны 6 дугаар сард 1.3 их наяд төгрөгийн ашигтай гарч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 260 тэрбум төгрөг буюу 16.8 хувиар буурсан байна.

- Орлого 2024 оны 6 дугаар сард 14.9 их наяд төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 3.9 их наяд төгрөг буюу 35.2 хувиар нэмэгдсэн байна.
- Дээрх өсөлтөд орлогын албан татвар 1.7 их наяд төгрөг буюу 67.2 хувиар, АМНАТ 88.8 тэрбум төгрөг буюу 4.1 хувиар, НӨАТ 594.6 тэрбум төгрөг буюу 27.3 хувиар, нийгмийн даатгалын орлого 309.7 тэрбум төгрөг буюу 17.3 хувиар тус тус нэмэгдсэн нь голчлон нөлөөллөө.

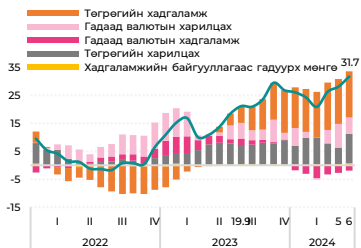
- Зарлага 2024 оны 6 дугаар сард 12.9 их наяд төгрөгт хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 3.9 их наяд төгрөг буюу 42.9 хувиар нэмэгдсэн байна.
- 2024 оны 4 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс төрийн бүх албан хаагчдын цалинг 10 хувиар, нийтлэг үйлчилгээний ажиллагсдын цалинг 20 хувиар, аллагдсан аймаг, сумд дүүргийн төрийн албан хаагчдын цалин 20-40 хувиар нэмэгдүүлээд байна.

- Засгийн газрын нэрлэсэн өрийн үлдэгдэл 2024 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 29.8 их наяд төгрөгт хүрч, өнөөгийн үнэ цэнээр илэрхийлсэн үлдэгдлийн ДНБ-д харьцуулсан харьцаа 33.7 хувьд хүрээд байна.
- Засгийн газрын өр (ӨҮЦ)-ийн үлдэгдлийг ДНБ-д харьцуулсан харьцаа хуульд заасан тусгай шаардлагыг хангаж байна.

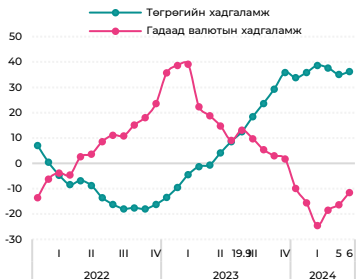
Мөнгөний нийлүүлэлтийн жилийн өсөлт 31.7 хувьд хүрч, өмнөх сараас 3.6 нэгж хувиар өслөө. Төгрөгийн харилцах, хадгаламж, гадаад валютын харилцах өсөлттэй байсан бөгөөд гадаад валютын хадгаламж буурлаа. Зээлийн хүү 5 дугаар сард өмнөх сараас 0.3 нэгж хувиар буурч, өмнөх оны мөн үетэй ижил түвшинд хүрлээ.

МӨНГӨНИЙ НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙН ӨСӨЛТ (жилийн өсөлт, хувь)

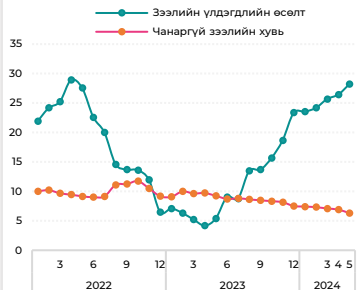
Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо

ХАДГАЛАМЖИЙН ӨСӨЛТ (жилийн өсөлт, хувь)

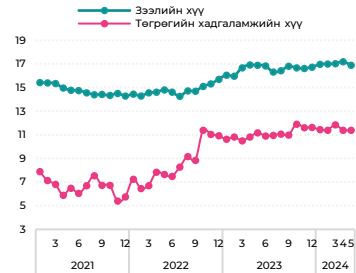
Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн Хороо

ЗЭЭЛИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ (хувь)

Эх сурвалж: Монгол банк

ХҮҮГИЙН ТҮВШИН (жигнэсэн дундаж хувь)

Эх сурвалж: Монгол банк

- Мөнгөний нийлүүлэлт 2024 оны 6 дугаар сарын эцэст 41.4 их наяд төгрөгт хүрч, өмнөх оноос 31.7 хувиар өссөн байна.
- Төгрөгийн хадгаламж нийт өсөлтийн 16.6 нэгж хувийг, гадаад валютын харилцах 5.8 нэгж хувийг, төгрөгийн харилцах 10.5 нэгж хувийг, хадгаламжийн байгууллагаас гадуурх мөнгө 0.7 нэгж хувийг гадаад валютын хадгаламж -1.9 нэгж хувийг тус тус бүрдүүлсэн байна.

- Нийт хадгаламж 24.2 их наяд төгрөгт хүрч хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 21.3 хувиар өслөө.
- Төгрөгийн хадгаламж 19.6 их наяд төгрөгт хүрч, өмнөх оны мөн үеэс 36.2 хувиар, өмнөх сараас 4.0 хувиар тус тус өслөө.
- Гадаад валютын хадгаламж 4.6 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 11.4 хувиар буурсан бөгөөд өмнөх сараас 5.3 хувиар өслөө.

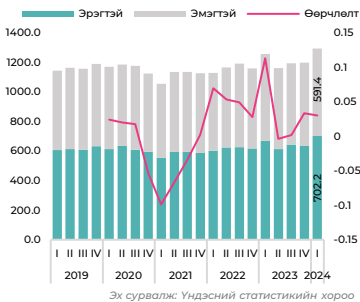
- Банкнуудын зээлийн үлдэгдэл 2024 оны 5 дугаар сарын эцэст 31.1 их наяд төгрөгт хүрч өмнөх оны мөн үеэс 28.2 хувиар өслөө.
- Нийт зээлийн үлдэгдэлд эзлэх чанаргүй зээлийн хувь хэмжээ 6.3 хувь болж, өмнөх оны мөн үеэс 2.9 нэгж хувиар буурсан байна.

- Банкнуудын зээлийн жигнэсэн дундаж хүү 2024 оны 5 дугаар сард 16.9 хувь болж, өмнөх сараас 0.3 нэгж хувиар буурч, өмнөх оны мөн үетэй ижил түвшинд хүрлээ.
- Банкнуудын хадгаламжийн жигнэсэн дундаж хүү 2024 оны 5 дугаар сард 11.4 хувь болж, өмнөх оны мөн үеэс 0.2 нэгж хувиар өслөө.

Цар тахлын улмаас буураад байсан хөдөлмөрийн зах зээлийн үзүүлэлтүүд эдийн засгийн өсөлтийн нөлөөгөөр өсөж, ажиллагчдын тоо 1.3 саяд хүрлээ.

АЖИЛЧДЫН ТОО, ТҮҮНИЙ ӨӨРЧЛӨЛТ (мянган хүн, хувь)

АЖИЛЛАХ ХҮЧНИЙ ОРОЛЦООНЫ ТҮВШИН (хувь)

АЖИЛЧДЫН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ (мянган хүн)

ДУНДАЖ ЦАЛИНГИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ (хувь)

- Ажиллагчид өмнөх оны мөн үеэс 182.3 мянгаар нэмэгдэж, 1,293.6 мянгад хүрсэн нь цар тахлын өмнөх үеэс 150.5 мянгаар өндөр үзүүлэлт юм.
- 2024 оны 1 дүгээр улиралд эрэгтэй ажилчдын тоо өмнөх оны мөн үеэс 129.2 мянгаар нэмэгдсэн бол эмэгтэй ажилчид өмнөх оны мөн үеэс 53.2 мянгаар өссөн үзүүлэлттэй байна.

- Ажиллах хүчний оролцооны түвшин 59.4 хувь болж өссөн ч цар тахлын өмнөх үеэс 0.7 хувиар өндөр байна.
- Ажилгүй иргэдийн тоо 2024 оны 1 дүгээр улиралд өмнөх оны мөн үеэс 5.6 мянган хүнээр буурч, 71 мянгад хүрлээ.
- Ажилгүйдлийн түвшин өмнөх оны мөн үеэс 0.5 хувиар буурч, 5.2 хувьд хүрлээ.

- Ажилчдын тоо 2024 оны 1 дүгээр улирлын байдлаар 1.3 саяд хүрч өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 37.8 мянган хүнээр нэмэгдлээ.
- Ажилчдын тооны өсөлтөд, үйлчилгээ ба бусад, худалдаа, тээвэр, барилга, уул уурхай, боловсруулах, ус, цахилгааны салбарын ажилчид эергээр нөлөөлсөн.
- Харин хөдөө аж ахуйн салбарын ажилчид сөргөөр нөлөөллөө.

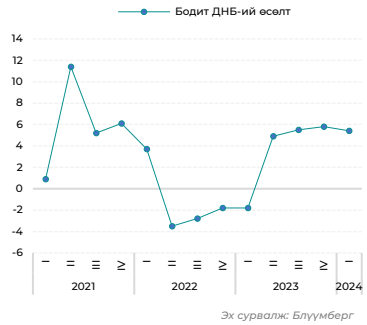
- Дундаж цалингийн хэмжээ 2023 оны 4 дүгээр улирлын байдлаар өмнөх оны мөн үеэс 27.7 хувиар өсөж, 2,235 мянган төгрөгт хүрлээ.
- Салбараар авч үзвэл, уул уурхайн салбарын дундаж цалин бусад салбараа тэргүүлж, улсын дунджаас 2.3 дахин өндөр байна.

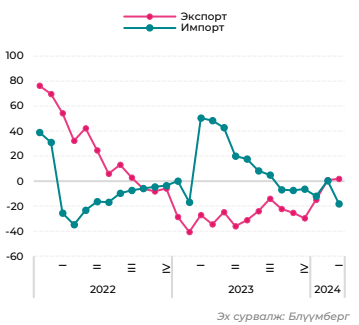
ОХУ-ын Төв банк мөнгөний бодлогын хүүг 16 хувьд хадгалсан хэвээр байгаа бөгөөд инфляц аажмаар өсөж, зорилтот түвшин 4 хувиас давсан хэвээр байна.

БОДИТ ДНБ-ИЙ ӨСӨЛТ (хувь)

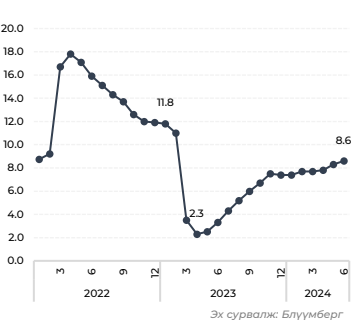
- Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 2024 оны 1 дүгээр улиралд 5.4 хувиар өслөө.
- ОХУ-ын цэргийн армийн зардлын өсөлтөөс шалтгаалсан төсвийн зардал тэлэлт, бараа бүтээгдэхүүний үнийн өсөлттэй холбоотой эдийн засаг 2022 оны 1 дүгээр улирлаас хойш өсөлтэй хэвээр байна.

ЭКСПОРТ, ИМПОРТЫН ӨСӨЛТ (хувь, өссөн дүнгээр)

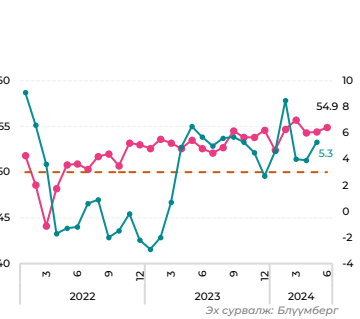
- Экспорт 2024 оны 1 дүгээр улиралд өмнөх оны мөн үеэс 2.0 хувиар өсөж, 2022 оны 10 дугаар сараас хойш хамгийн өндөр өсөлтөд хүрлээ.
- Экспортын өсөлтийг газрын тос, байгалийн хийн үнийн өсөлт голчлон дэмжсэн байна.
- Импорт 2024 оны өмнөх оны 1 дүгээр улиралд өмнөх оны мөн үеэс 18.1 хувиар буурсан байна.
- Импортын бууралтад мөнгөний хатуу бодлого гол нөлөөлөл үзүүлсэн байна.

ИНФЛЯЦ (хувь)

- Инфляцын түвшин 2024 оны 6 дугаар сард өмнөх сараас 0.3 нэгж хувиар өсөж, 2023 оны 12 дугаар сараас хойших хамгийн өндөр үзүүлэлт 8.6 хувьд хүрлээ.
- Инфляцын түвшин 2023 оны 12 дугаар сараас хойш аажмаар өсөж, Төв банкны зорилтот түвшин 4 хувиас давсан хэвээр байна.

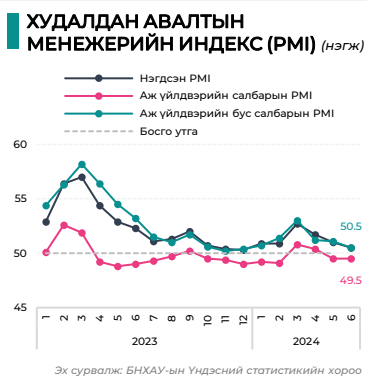
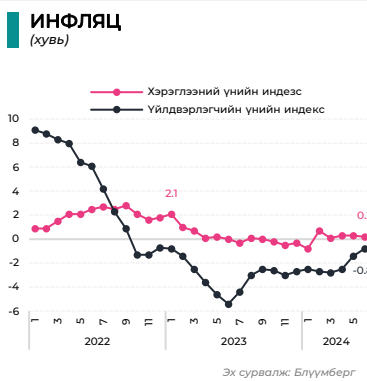
ХУДАЛДАН АВАЛТЫН МЕНЕЖЕРИЙН ИНДЕКС (PMI) (нэгж)

- Аж үйлдвэрийн салбарын худалдан авалтын менежерүүдийн индекс (PMI) 2024 оны 6 дугаар сард 54.9 болж, өмнөх сарын үзүүлэлтээс 0.5 нэгжээр өсөж, тэллээ.
- Аж үйлдвэрлэлийн бодит өсөлт үйлдвэрлэл, уул уурхайн салбарын өсөлт удааширсантай холбоотой өмнөх сараас 0.1 нэгжээр буурч, 3.9 нэгжид хүрлээ.

БНХАУ-ын эдийн засгийн өсөлт 2024 оны 2 дугаар улиралд 4.7 хувь болж, өсөлтийн хурд өмнөх улирлаас 0.6 нэгж хувиар саарлаа. 2024 оны 6 дугаар сард аж үйлдвэрийн гарц, жижиглэнгийн худалдааны өсөлтийн хурд саарч, инфляц өмнөх сараас буурлаа.

- БНХАУ-ын эдийн засгийн өсөлт 2024 оны 2 дугаар улиралд 4.7 хувь болж, өсөлтийн хурд өмнөх улирлаас 0.6 нэгж хувиар буурлаа.
- Экспорт 2024 оны 6 дугаар сард өмнөх оноос 8.6 хувиар өссөн нь 2023 оны 4 дүгээр сараас хойших хамгийн өндөр өсөлт боллоо.
- Импорт 2024 оны 6 дугаар сард өмнөх оны мөн үеэс 2.3 хувиар агшлаа.

- 2024 оны 6 дугаар сард аж үйлдвэрийн гарцын өсөлт 5.3 хувь болж, өмнөх сараас 0.3 нэгж хувиар саарсан бол жижиглэн худалдааны өсөлт өмнөх сараас 1.7 нэгж хувиар буурч, 2.0 хувьд хүрлээ.

- Хэрэглээний үнийн индекс сүүлийн 5 сар дараалан өсөж, 2024 оны 6 дугаар сард өмнөх оны мөн үеэс 0.2 хувиар өслөө.
- Харин үйлдвэрлэгчийн үнийн индексийн өөрчлөлт 2024 оны 6 дугаар сард -0.8 хувьд хүрч, 21 сар дараалан буурлаа.

- Аж үйлдвэрийн салбарын худалдан авалтын менежерийн индекс 2024 оны 6 дугаар сард 49.5 болж, өмнөх сарын түвшинд хэвээр байв.
- Аж үйлдвэрийн бус салбарын болон нэгдсэн худалдан авалтын менежерийн индексүүд өмнөх сараас мөн өмнөх сараас буурсан ч босго утга 50-аас өндөр хэвээр байна.

Тус индекс нь богино хугацааны идэвхийг илэрхийлэх бөгөөд ААН-үүдийн худалдан авалт, үйлдвэрлэл, ажил эрхлэлт, түүхий эдийн нөөц зэрэг үзүүлэлтийн талаарх аж үйлдвэрийн салбарын 3200 судалгаа, аж үйлдвэрийн бус салбарын 4300 судалгаанд үндэслэн сар бүр тооцдог. Индексийн 50-аас дээш утга нь тэлэлтийг, 50-аас доош нь агшилтыг илэрхийлнэ.

ЭДИЙН ЗАСАГ, ХӨГЖЛИЙН ЯАМ